

ПОУКЕ ИЗ ИСТОРИЈЕ РЕТОРИКЕ И БЕСЕДНИШТВА

У скоро сваком уџбенику реторике незаобилазна су поглавља о њеном историјату. Насупрот томе, *public speaking* приручници, по правилу, о историји уопште не говоре, него се одмах усмеравају на прагматична питања и савете. За њих је историја досадна и бескорисна. Овде ће се, међутим, као што је и речено, следити средњи пут. Биће речи и о томе како су настајали и којим су стазама пролазили реторика и беседништво у прошлости, али на нешто другачији начин него што је то случај у класичним књигама о реторици. И са другачијим циљем. Наиме, сазнања о томе како су се развијали реторика и беседништво наћи ће се у функцији стицања непосредних, прагматичних поука. Овде ће нас интересовати допринос или животни пут појединих великих говорника и писаца уџбеника беседништва, али не куриозитета ради, него првенствено због непосредне користи и практичних сазнања која се могу стећи из њихових дела, каријера и живота. Давно је речено да је *historia magistra vitae*, а касније је неко додао: «само су ученици лоши». То је добрим делом тачно, често због тога што се на историју гледа као на окамењену прошлост, која се некад тако учи да је важније памтити догађаје, датуме и имена, него разумевати поруке које се из минулих времена могу извлачити.